

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

1/12

Wienerberger

CE

Použití

Keramobetonové překlady se používají ve spojení s tepelněizolačními díly **VARIO R** nebo **VARIO Z**, s **POROTHERM** překlady 7 a případně se ztužujícím věncem jako nosné prvky nad okenní a dveřní otvory ve vnějších stěnách zděných konstrukcí pro dodatečnou montáž stínicí techniky - venkovních rolet (**VARIO R**) nebo venkovních žaluzií (**VARIO Z**).

Výhody

- variabilní použití jak pro venkovní rolety, tak pro žaluzie;
- speciálně vyvinuté pro stavby z kompletního cihlového systému **POROTHERM** – stejná modulová výška jako u cihel **POROTHERM**;
- vhodné pro všechny tloušťky vnějších stěn od 365 do 440 mm;
- tvoří ideální podklad pod vnitřní omítku;
- umožňují ruční manipulaci a montáž;
- snadná identifikace překladů a tepelněizolačních – délkový rozměr je uveden přímo na výrobcích;
- návod na správné osazení překladů přibaleno přímo u každého výrobku;
- překlady bez tepelných mostů;
- šetří náklady na energie – v zimě na vytápění, v létě na chlazení (klimatizaci);
- špičková požární odolnost;
- výborná ochrana proti hluku;
- vysoká únosnost pro všechna rozpětí;
- do délky 1750 mm včetně jsou prefabrikované překlady plně samonosné;
- od délky 2000 mm a větší jsou překlady po zabetonování plně staticky účinné ve sprážením se ztužujícím věncem;
- pokud jsou extrémní požadavky na únosnost překladu, je možné započítat vyztužení věnce;
- optimální poloha okna vůči parapetům;
- pro otvory šířky max. 2750 mm;
- pro rolety do otvoru výšky max. 2680 mm (např. rolety **PROTERMA** s roletovou schránkou 165 x 165 mm; větší výšky otvoru lze řešit větší roletovou schránkou 180 x 180 mm);

- pro žaluzie do otvoru výšky max. 3000 mm (např. žaluziové schránky **Athlet** 160 x 260/240 mm; větší výšky otvoru lze řešit atypickou žaluziovou schránkou);
- možnost snadné dodatečné montáže stínicí techniky a její revize, opravy či výměny.

Technické údaje

POROTHERM překlady VARIO 100 až 175

Překlady **VARIO** do délky 1750 mm včetně jsou navrženy jako plně samonosné, bez potřeby spřahování (spolupůsobení) s ostatními konstrukcemi. Proto jsou robustnější než delší překlady **VARIO**. Jsou symetricky vyztuženy, lze je tudíž použít i „vzhůru nohama“. Z tohoto důvodu není na překladech vyznačena jejich poloha ve stavbě.

Cihelné tvarovky U 238/125

Beton třídy C 25/30

Výztuž (průměry – viz tabulka)

BSt 500 M (B500A)

Rozměry překladu 125 x 238 x 1000
(š x v x d) až 1750 (po 250 mm)

Hmotnost

na jednotku plochy 252 kg/m²

Hmotnost max. 61 kg/m

Součinitel tepelné

vodivosti $\lambda_{\text{equ}} = 1,20 \text{ W/(m K)}$

Faktor difuzního odporu

$\mu_{\text{equ}} = 45/130$

POROTHERM překlady VARIO 200 až 325

Překlady délky 2000 mm a větší jsou z důvodu snížení vlastní hmotnosti a zvýšení celkové únosnosti navrženy jako překlady spřahované. Spřahování (spolupůsobení) se ztužujícím věncem probíhající v rovině stropní konstrukce umožňuje speciální tvar svařované prostorové výztuže vyčnívající z prefabrikovaného překladu, ve kterém je částečně zabetonována. Poloha překladu při zabudování je jednoznačně dána jeho tvarem a proto není na překladech vyznačena jejich poloha ve stavbě.

Cihelné tvarovky UZ (U) 238/70

Beton třídy C 25/30

POROTHERM překlad VARIO R

POROTHERM překlad VARIO Z

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (montáž) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

2/12

Wienerberger

CE

Výztuž BSt 500 M (B500A)

- horní 1 Ø 8 mm
- diagonální 1 Ø 6 mm
- dolní viz tabulka Statické údaje

Rozměry překladu (š × v × d)

- keramobetonová část 70 × 238 × 2000 až 3250 mm po 250 mm
- včetně vyčnívající výztuže cca 100 × 400 × 2000 až 3250 mm po 250 mm

Hmotnost na jednotku plochy (vč. dobetonování) 286 kg/m²

Hmotnost prefabrikátu (bez dobetonování) max. 38 kg/m

Součinitel tepelné vodivosti (včetně dobetonování) $\lambda_{\text{equ}} = 1,20 \text{ W/(m K)}$

Faktor difuzního odporu $\mu_{\text{equ}} = 45/130$

POROTHERM překlad	Hmotnost [kg]	Nosná výztuž [mm]	Délka překladu [mm]	Uložení min. [mm]	Světlost otvoru max. [mm]
VARIO 100	59,0	Ø 7	1000	125	750
VARIO 125	74,3	Ø 9	1250	125	1000
VARIO 150	89,9	Ø 11	1500	125	1250
VARIO 175	106,6	Ø 14	1750	125	1500
VARIO 200	73,0	2 Ø 8	2000	200	1600
VARIO 225	83,1	2 Ø 10	2250	200	1850
VARIO 250	92,3	2 Ø 10	2500	250	2000
VARIO 275	103,1	2 Ø 12	2750	250	2250
VARIO 300	112,4	2 Ø 12	3000	250	2500
VARIO 325	121,8	2 Ø 12	3250	250	2750

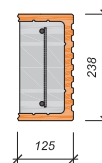
Statické údaje pro tloušťku stěn 365 a 400 mm

POROTHERM překlad	q_d [kN/m] pro tloušťku stropní konstrukce					
	190 mm	210 mm	230 mm	250 mm	270 mm	290 mm
VARIO 100	31,65					
VARIO 125	30,81					
VARIO 150	29,86					
VARIO 175	32,76					
VARIO 200	32,58	33,79	35,01	36,22	37,44	38,66
VARIO 225	31,89	32,92	33,93	34,94	35,93	36,92
VARIO 250	29,56	30,68	31,64	32,57	33,49	34,41
VARIO 275	27,55	28,40	29,23	30,06	30,89	31,70
VARIO 300	24,77	25,53	26,28	27,03	27,78	28,51
VARIO 325	22,41	23,10	23,79	24,47	25,15	25,82

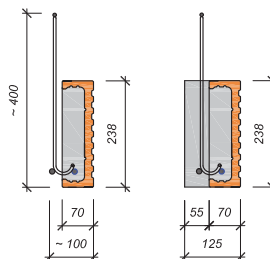
Statické údaje pro tloušťku stěny 440 mm s jedním POROTHERM překladem 7

POROTHERM překlad	q_d [kN/m] pro tloušťku stropní konstrukce					
	190 mm	210 mm	230 mm	250 mm	270 mm	290 mm
VARIO 100	48,40					
VARIO 125	50,00					
VARIO 150	42,57					
VARIO 175	47,15					
VARIO 200	45,31	46,52	47,74	48,95	50,17	51,39
VARIO 225	43,51	44,54	45,55	46,56	47,55	48,54
VARIO 250	39,55	40,67	41,63	42,56	43,48	44,40
VARIO 275	37,69	38,54	39,37	40,20	41,03	41,84
VARIO 300	32,39	33,15	33,90	34,65	35,40	36,13
VARIO 325	28,12	28,81	29,50	30,18	30,86	31,53

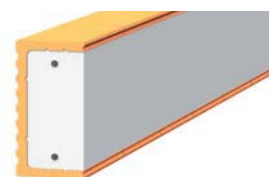
q_d - max. hodnota extrémního spojitého rovnoměrného zatížení (bez vlastní tíhy překladů), které je možno na překlad přiložit, aby byla zachována požadovaná spolehlivost konstrukce

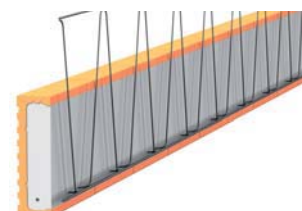
řez překladem VARIO 100 až 175 cm

řez překladem VARIO 200 až 325 cm

keramobetonový prvek VARIO 100 až 175 cm

keramobetonový prvek VARIO 200 až 325 cm

tepelněizolační díl VARIO R

tepelněizolační díl VARIO Z

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

3/12

Wienerberger

Tabulka sestavy překladů potřebných k montáži v nadpraží podle světlosti otvoru

PŘEKLAD	L TIP	VARIO R		VARIO Z	
	(mm)	l_R	s_R	l_Z	s_Z
VARIO 100	990	750	120	830	80
VARIO 125	1240	1000	120	1080	80
VARIO 150	1490	1250	120	1330	80
VARIO 175	1740	1500	120	1580	80
VARIO 200	1990	1600	195	1680	155
VARIO 225	2240	1850	195	1930	155
VARIO 250	2490	2000	245	2080	205
VARIO 275	2740	2250	245	2330	205
VARIO 300	2990	2500	245	2580	205
VARIO 325	3240	2750	245	2830	205

Při statických výpočtech a zkouškách se uvažovalo statické schéma překladů VARIO jako prostý nosník.

Požární odolnost keramo- betonové části překladů

Překlady omítnuté vápenocementovou omítkou min. tloušťky 10 mm

Reakce na oheň: A1 – nehořlavé

Požární odolnost: R 90 – DP1

(ČSN EN 13501-1 a -2, ČSN 73 0810)

Tepelněizolační díl VARIO R

Materiál (samozhášivý) EPS 200 S

Rozměry (š × v × d)

- vnější 240 × 240 × 990
až 3240 mm po 250 mm

- vnitřní (schránky) 170 × 130 × 750
2750 až 3000 mm po 250 mm

Součinitel tepelné vodivosti

$$\lambda_{90/90} = 0,034 \text{ W/(m K)}$$

Tepelněizolační díl VARIO Z

Materiál (samozhášivý) EPS 200 S

Rozměry (š × v × d)

- vnější 240 × 320 × 990
až 3240 mm po 250 mm

- vnitřní (schránky) 160 × 240 × 830
2830 až 3080 mm po 250 mm

Součinitel tepelné vodivosti

$$\lambda_{90/90} = 0,034 \text{ W/(m K)}$$

Reakce na oheň tepelněizolačních prvků

Reakce na oheň:

E
(ČSN EN 13501-1)

Způsob zabudování (montáž)

Všeobecně

S překlady VARIO lze manipulovat ručně nebo zdvihacími prostředky pomocí popruhů či lan. Překlady VARIO se na zdivo osazují do lože z cementové malty. Pro přesnější usazení a vyrovnání prvků do roviny se doporučuje používat dřevěné klínky. Na připravené maltové lože se nejprve do vnějšího líce stěny osadí tepelněizolační díl VARIO R nebo VARIO Z tak, aby barevná plocha bočnic tepelněizolačního dílu s označením délky překladu v centimetrech zvnějšku lícovala s cihlami. Poté se uloží keramo-
betonový překlad VARIO do vnitřního líce stěny. Symetricky vyztužené překlady VARIO se osazují pouze na svislo, cihelným povrchem do vnitřního líce stěny.

POROTHERM překlady VARIO 100 až 175

U stěn tloušťky 365 mm se za tepelněizolační díl osadí POROTHERM překlad VARIO cihelným povrchem do vnitřního líce stěny.

U stěn tloušťky 400 mm se mezera mezi překladem VARIO a tepelněizolačním dílem vyplní pásem tepelné izolace dle výšky použitého typu tepelně-izolačního prvku (240 mm u VARIO R nebo 320 mm u VARIO Z).

U stěn tloušťky 440 mm se místo této dodatečné tepelné izolace použije POROTHERM překlad 7 stejné délky jako má překlad VARIO.

Uložení překladů a tepelněizolačního dílu VARIO pro délky 100 až 175 cm je min. 125 mm. Po dokončení osazení celého překladu se v jeho úrovni provede dozdění tak, aby na překlad navazovala koncová cihla POROTHERM K (příp. ½ K) s vloženou tepelnou izolací. Poté se podle montážního návodu pro POROTHERM strop provede osazení stropních nosníků do lože z cementové malty tloušťky cca 10 mm. Pod nosníky se nad překlad VARIO těžký asfaltový pás nekládá! Po dokončení osazení všech stropních prvků se do vnějšího líce stěny symetricky nad tepelněizolační prvek místo věncovek osadí o 250 mm delší POROTHERM překlad 7 tak, aby nezatežoval tepelněizolační díl. Uložení překladu na zdivu je na každé straně min. 125 mm do maltového lože. Podmaltování se provede pouze na tloušťku překladu a délku uložení, tj. tam, kde leží na cihlách. Mezi POROTHERM překladem 7 a tepelněizolačním prvkem musí vzniknout spára vysoká cca 10 mm. Ta se před prováděním vnějších omítek, tj. po částečném prohnutí překladu od zatížení, vyplňuje PUR-pěnou. Pozor na rozpínavost pěny, aby neprohnula tepelněizolační prvek dolů!

Z vnitřní strany POROTHERM překladu 7 se přiloží tepelná izolace, která je součástí ztužujícího věnce, a vyváže se výztuž věnce. Tím je nadpraží otvoru připraveno k betonáži stropní konstrukce včetně ztužujících věnců.

POROTHERM překlady VARIO 200 až 325

U stěn tloušťky 365 mm se za tepelněizolační díl osadí POROTHERM překlad VARIO vycínající výztuží směrem k vnějšímu líci stěny. Cihelný povrch překladu se zalícuje s vnitřní stěnou.

U stěn tloušťky 400 mm se k tepelněizolačnímu dílu přiloží pás tepelné izolace v tl. 30 mm a o výšce podle použitého typu tepelněizolačního dílu (240 mm u VARIO R nebo 320 mm u VARIO Z). POROTHERM překlad VARIO se svým cihelným povrchem osadí do vnitřního líce stěny.

U stěn tloušťky 440 mm se nejprve osadí POROTHERM překlad VARIO tak, aby mezi ním a tepelněizolačním

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

4/12

Wienerberger

dílem vznikla mezera šířky 60 mm, do které vyčnívá výztuž překladu. Těsně za překlad VARIO se umístí **POROTHERM překlad 7** cihelným povrchem do vnitřního líce stěny tak, aby s ní lícovával. Oba použité překlady mají stejnou délku.

Uložení překladů a tepelněizolačního dílu VARIO pro délky 200 až 325 cm je podle daného rozpětí min. 200 nebo 250 mm. Po dokončení osazení celého překladu se provede zespodu dočasné montážní podepření v celé délce překladu s alespoň dvěma podporami ve třetinách šířky otvoru a dvěma podporami po krajích otvoru.

Následně se provede v úrovni překladu dozdění tak, aby na překlad navazovala koncová cihla **POROTHERM K** (příp. $\frac{1}{2}$ K) s vloženou tepelnou izolací. Po dozdění a po zatvrdnutí maltového lože pod překladem VARIO lze na překladu začít s osazováním stropních nosníků do lože z cementové malty tloušťky cca 10 mm. Pod nosíky se nad překlad VARIO těžký asfaltový pás nekládá! V některých místech uložení stropních nosníků na překlad VARIO dochází k prostorové kolizi mezi konci nosníků a výztuží vyčnívající z překladu VARIO. V těchto místech je povoleno výztuž překladu přestříhnout (diagonály, příp. i horní prut) a odehnout (nikoli vystříhnout!) tak, aby nosík bylo možné uložit na požadované místo. Přestříhnutí výztuže se povoluje pouze v místech kolize s uložení stropních nosníků,

v žádném případě nesmí být odstříhnuta vyčnívající výztuž po celé délce překladu VARIO! Přestříhnutím diagonální a horní podélné výztuže v kolizních místech uložení nosníků nedojde ke snížení únosnosti spřaženého překladu pod deklarované statické hodnoty.

Ke spřažení překladu VARIO se ztužujícím věncem dojde probetonováním podbedněné mezery mezi překladem VARIO a tepelněizolačním dílem minimální šířky 55 mm, do které vyčnívá výztuž prefabrikovaného překladu VARIO. Betonáž této mezery musí proběhnout zároveň s betonáží stropní konstrukce a tepelně zaizolovaného ztužujícího věnce. Pro betonáž musí být použit beton minimálně třídy **C 16/20**.

Únosnost překladů VARIO 200 až 325 lze zvýšit započítáním věncové výztuže, která nebyla ve statickém výpočtu uvažována a při statických zkouškách nebyla použita, a změnou statického schématu z prostého na spojitý nosník. Zvýšení únosnosti je nutné prokázat individuálním statickým výpočtem.

Montážní podpěry lze odstranit, až když beton stropní konstrukce dosáhne normou stanovené pevnosti, která je pro příslušnou třídu předepsána.

Před prováděním vnějších omítek se vodorovná spára mezi tepelněizolačním dílem a **POROTHERM překladem 7** vyplní PUR-pěnou. Pozor na rozpínací pěny, aby neprohnula tepelněizolační díl dolů!

Barevný povrch tepelněizolačního dílu v líci stěny je nezbytné opatřit výztužnou vrstvou ze síťoviny zapracované do stěrkové hmoty. Výztužná vrstva musí být aplikována s dostatečným přesahem (min. 150 mm) na cihelný podklad.

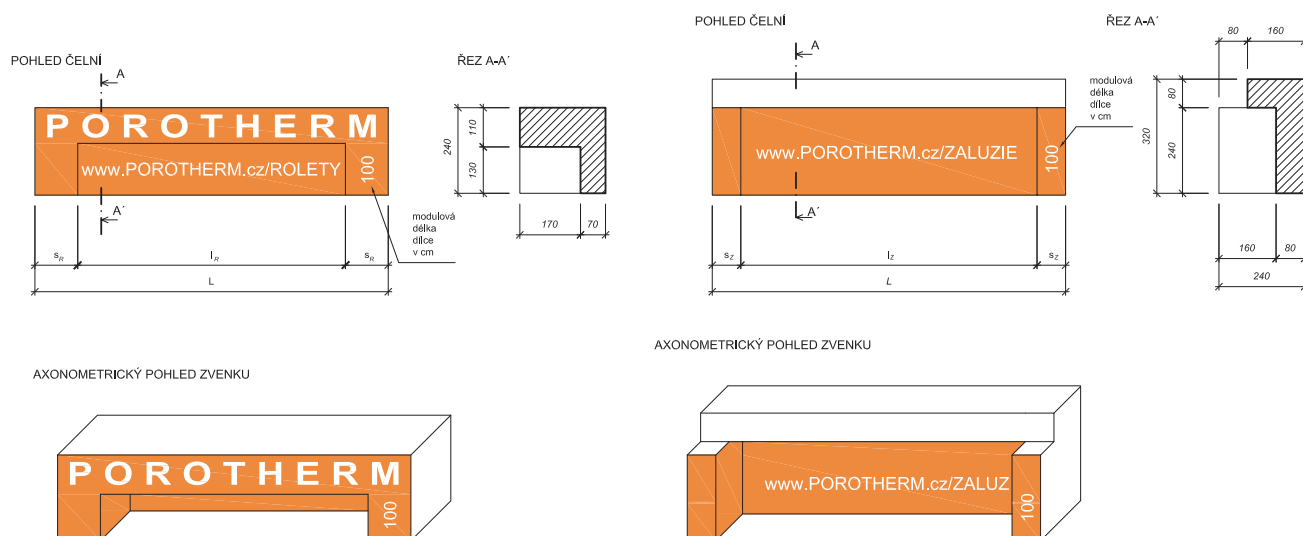
Dodávka

POROTHERM překlady VARIO se dodávají na nevratných dřevěných prokladech – délky překladů 1000 až 1750 mm po čtyřech kusech, délky překladů 2000 až 3250 mm po osmi kusech. Tato ucelená balení jsou sepnuta paletovací páskou.

Tepelněizolační díly VARIO R a VARIO Z se dodávají spolu s překlady VARIO jednotlivě zafóliované a stažené ovínovací fólií po čtyřech kusech. **POROTHERM** překlad VARIO a tepelněizolační díl VARIO R nebo VARIO Z (podle objednaného typu) tvoří jeden prodejní celek – dodávka samostatného překladu není možná.

Ochrana technického řešení

Toto řešení nadpraží otvorů ve zděných konstrukcích je chráněno užitnými vzory u Úřadu průmyslového vlastnictví.

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

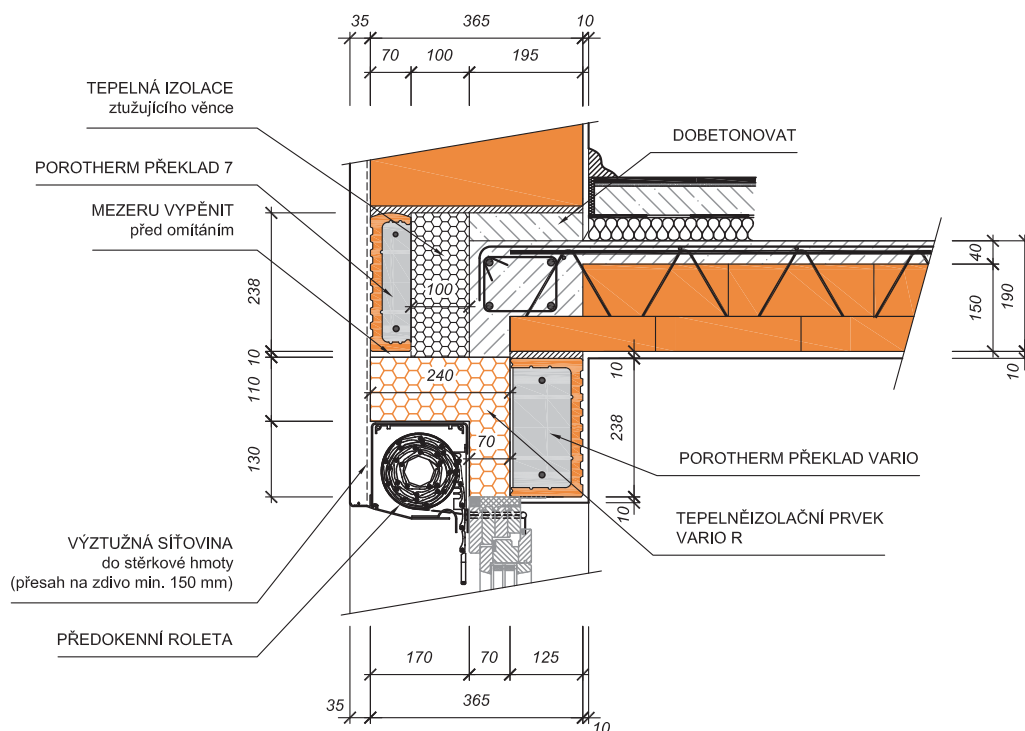
5/12

Wienerberger

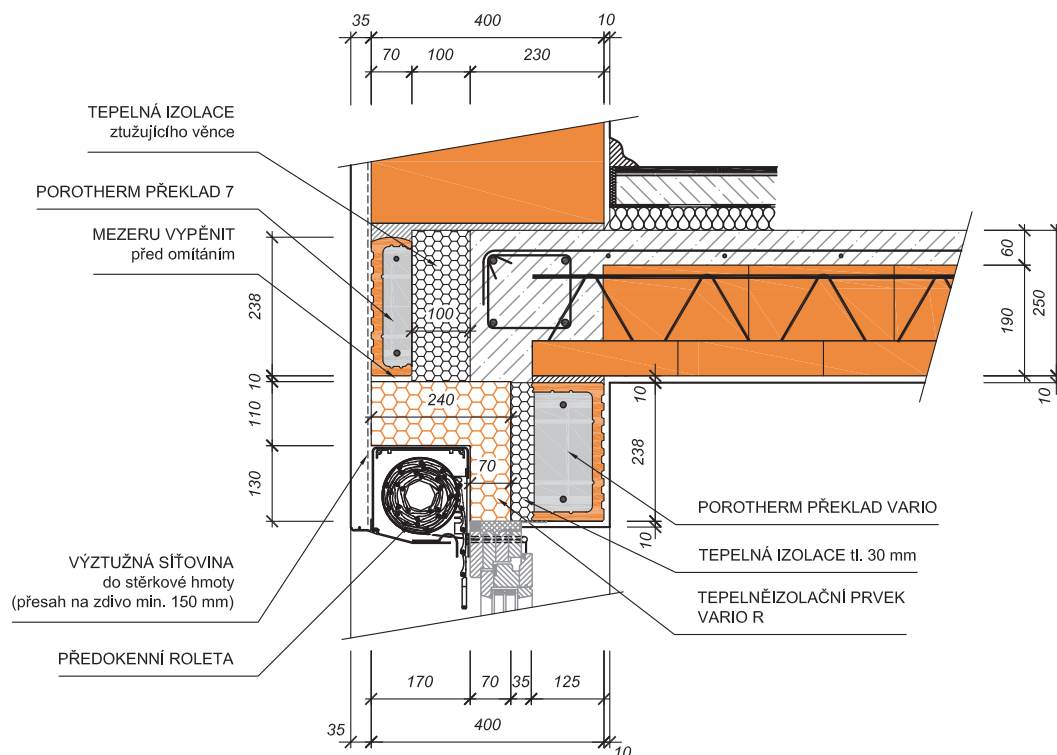
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO R

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 365 mm

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 400 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdivu) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

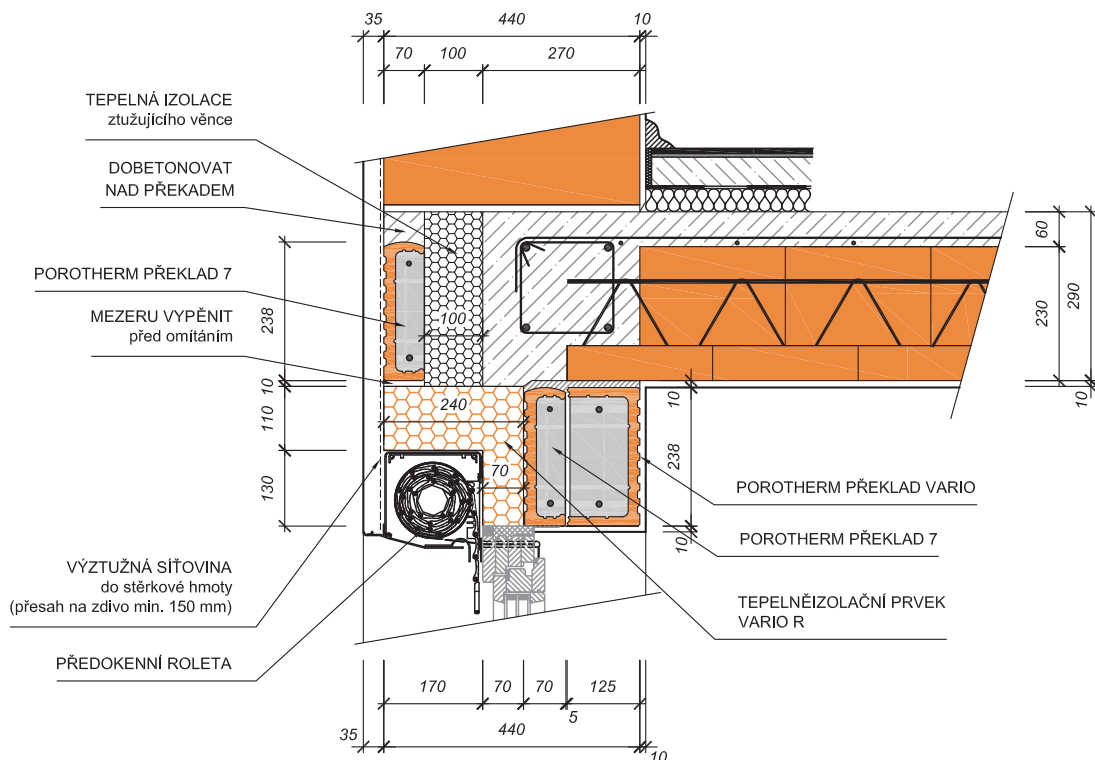
6/12

Wienerberger

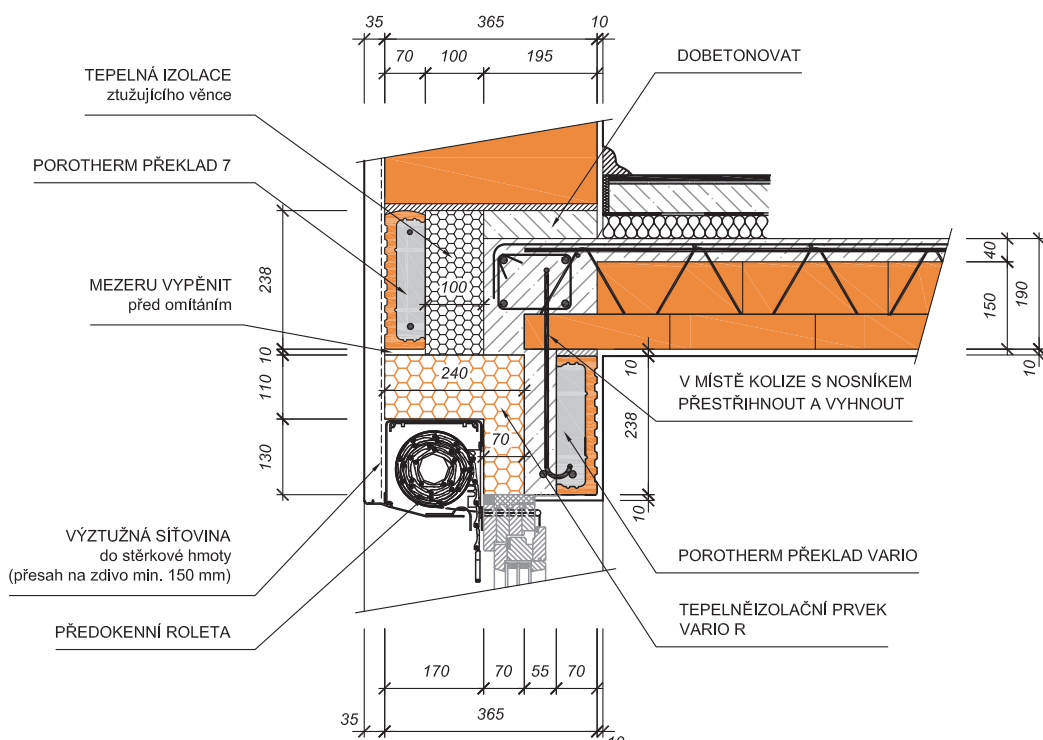
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO R

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 440 mm

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 365 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácejí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

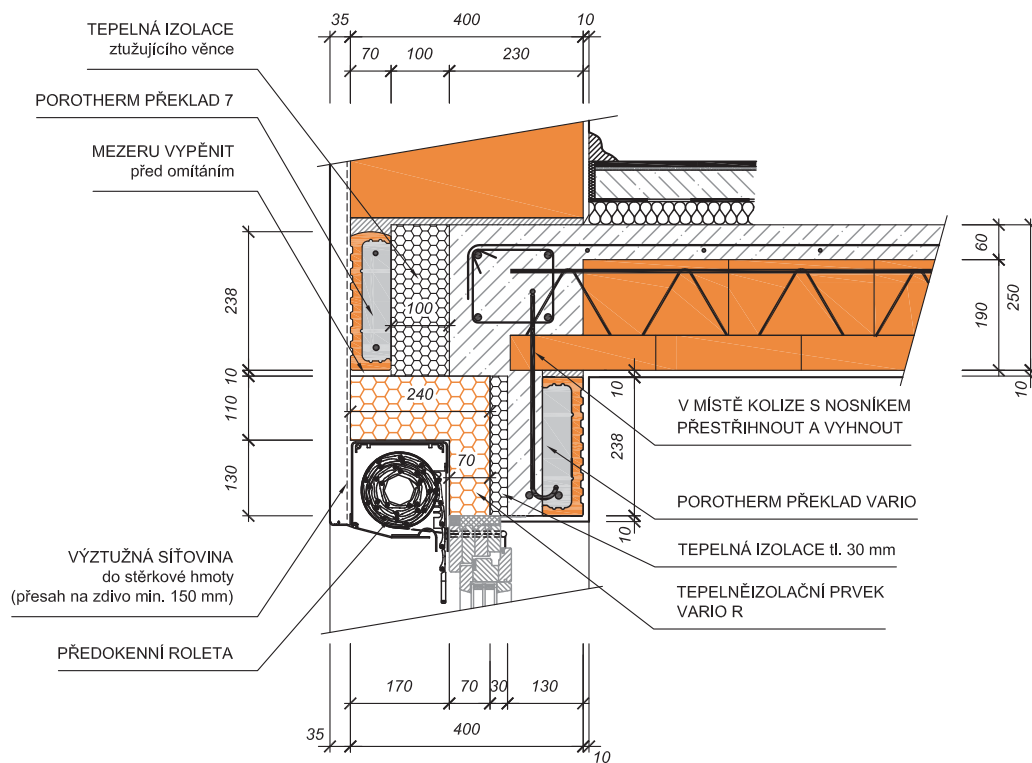
7/12

Wienerberger

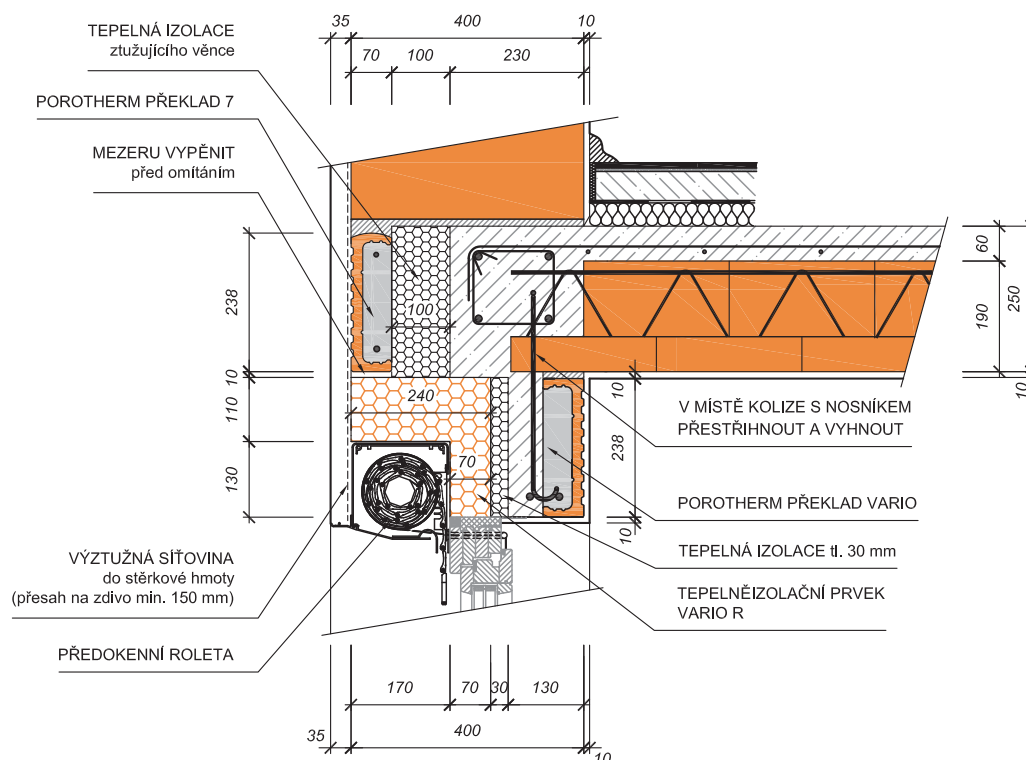
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO R

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 400 mm

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 400 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zděni) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

8/12

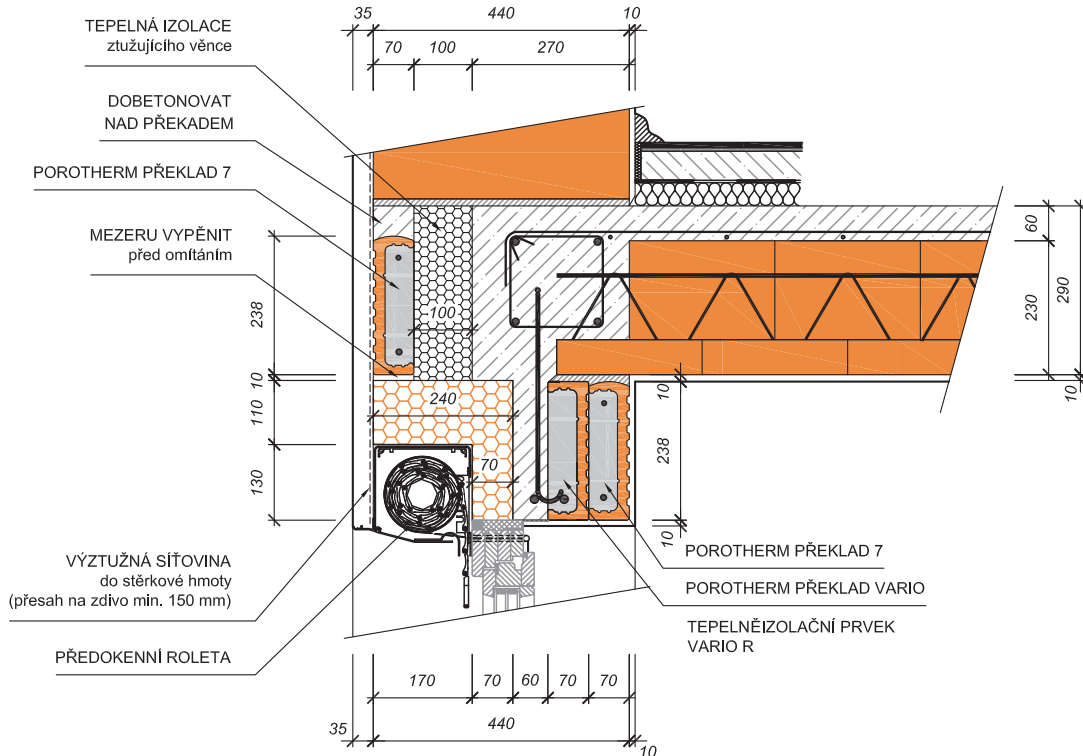

Wienerberger

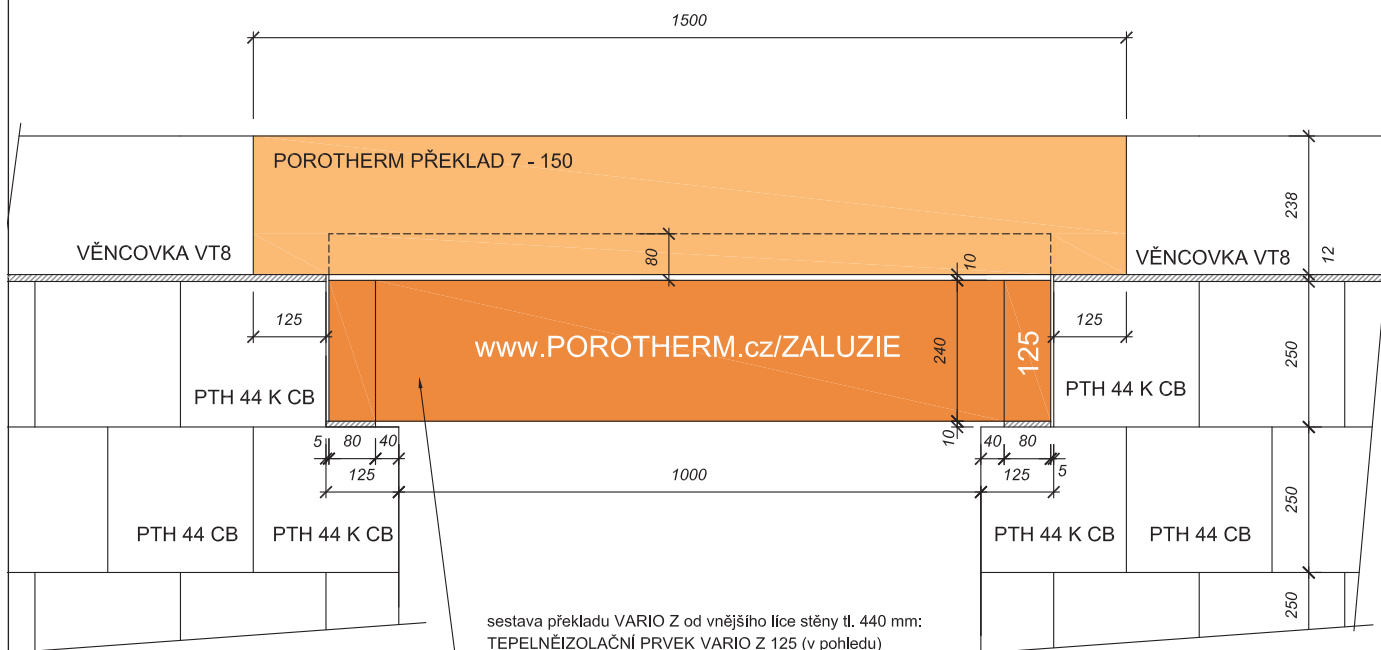
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO R

ROLETOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO R DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 440 mm

STAVA PŘEKLADŮ PRO SVĚTLOST OTVORU 1000 mm

sestava překladu VARIO Z od vnějšího lince stěny tl. 440 mm:
 TEPELNĚIZOLAČNÍ PRVEK VARIO Z 125 (v pohledu)
 POROTHERM PŘEKLAD 7 - 125
 (není v sadě VARIO, pro tl. stěny 440 mm je potřeba k sadě přibojednat!)
 POROTHERM PŘEKLAD VARIO 125

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

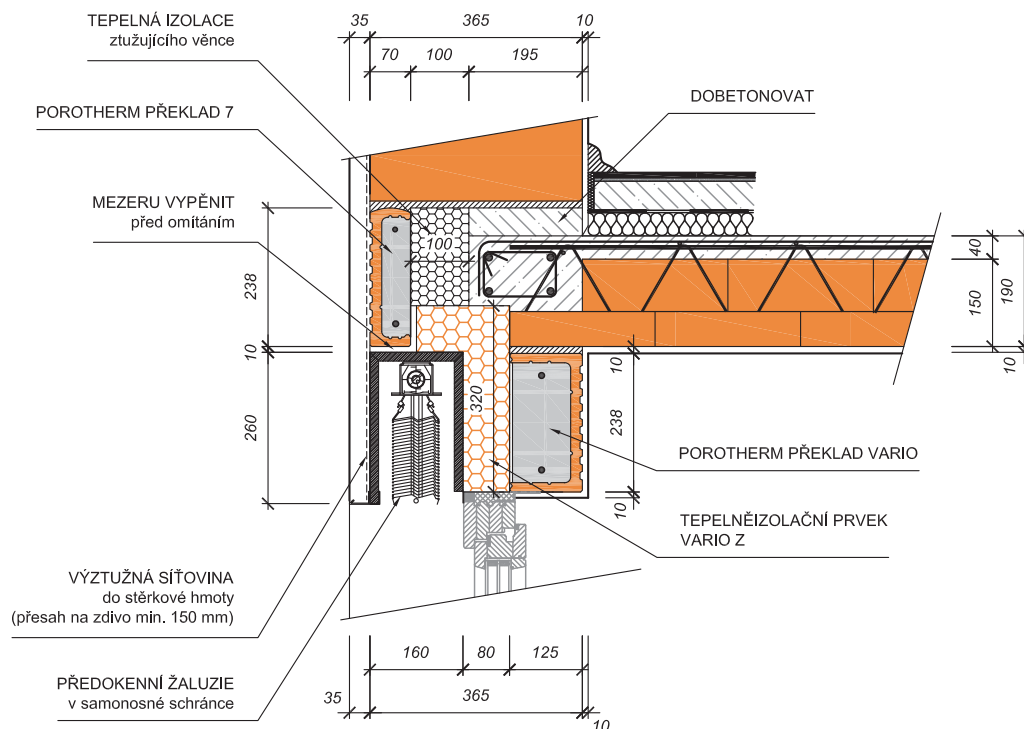
9/12

Wienerberger

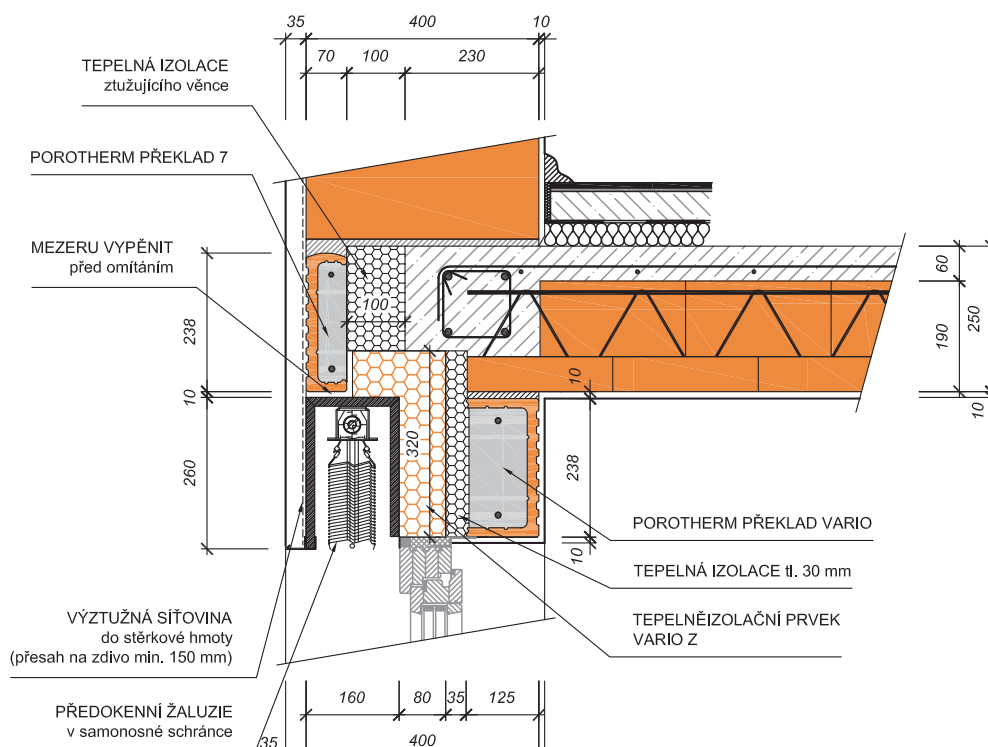
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO Z

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 365 mm

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 400 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

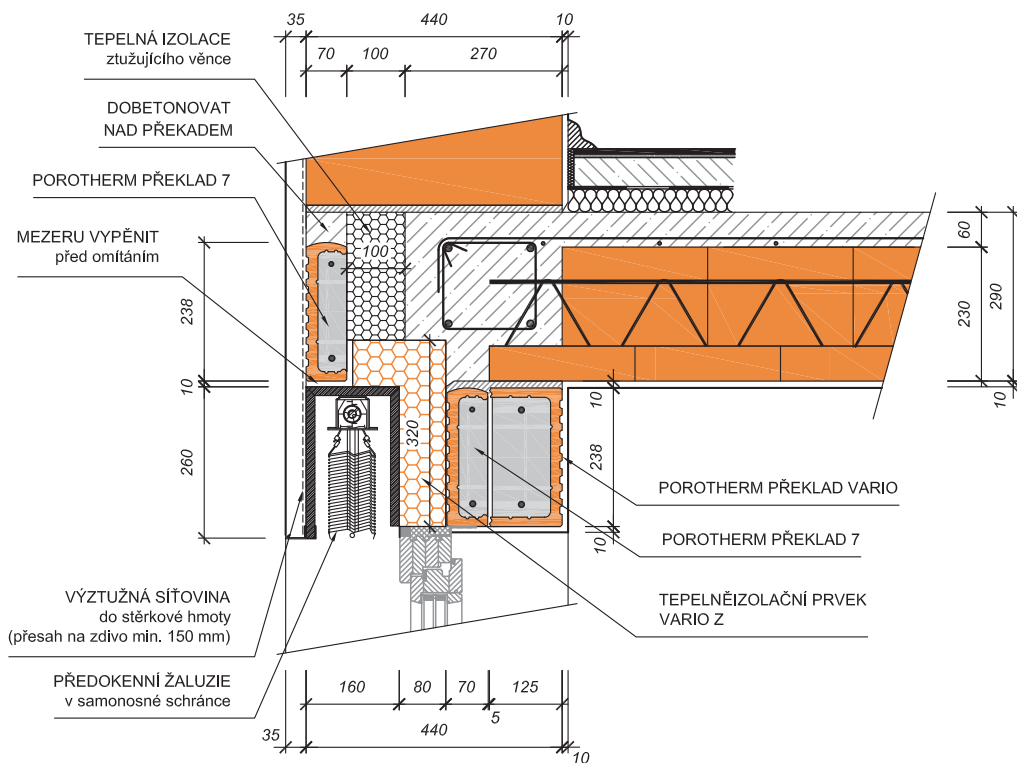
10/12

Wienerberger

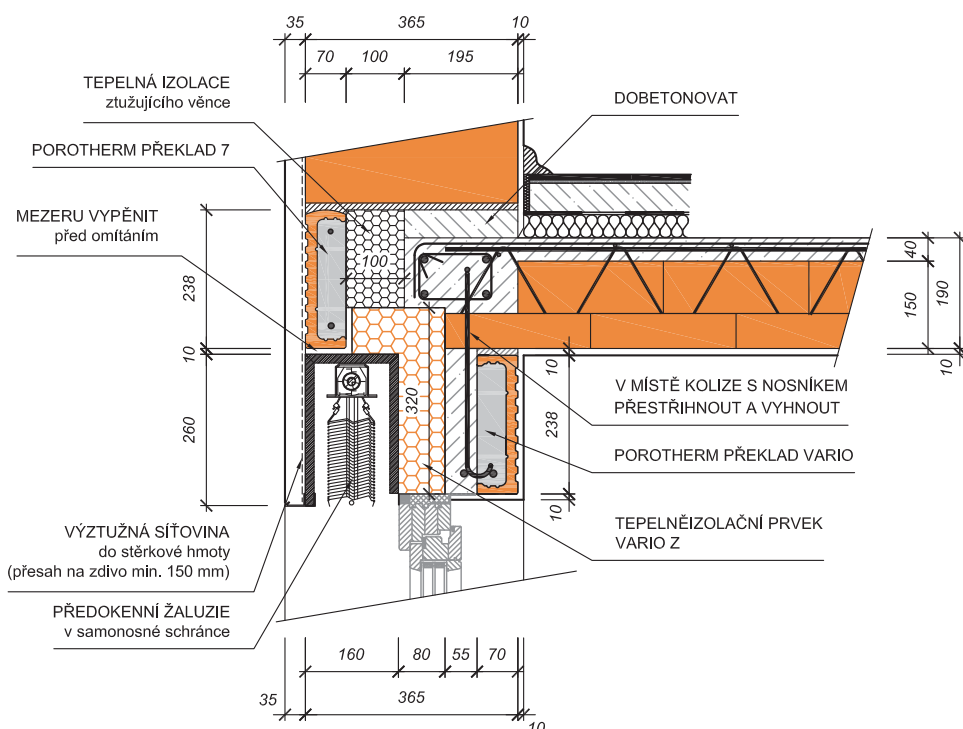

KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO Z

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 1000 až 1750 mm pro zdivo tl. 440 mm

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 365 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácejí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

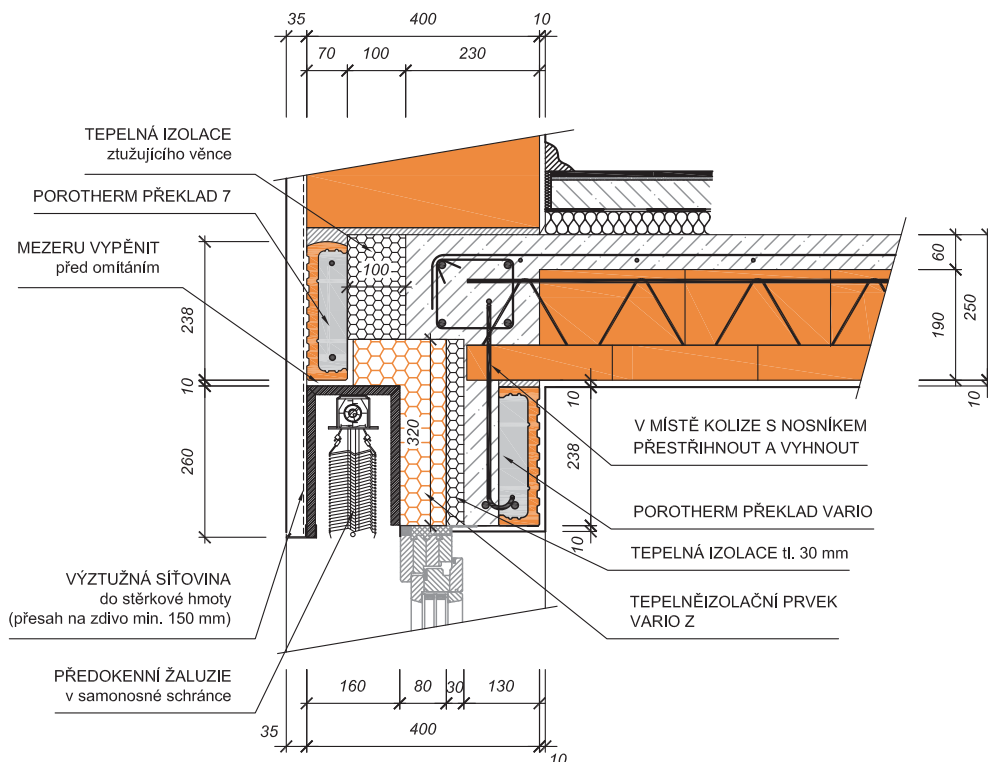
11/12

Wienerberger

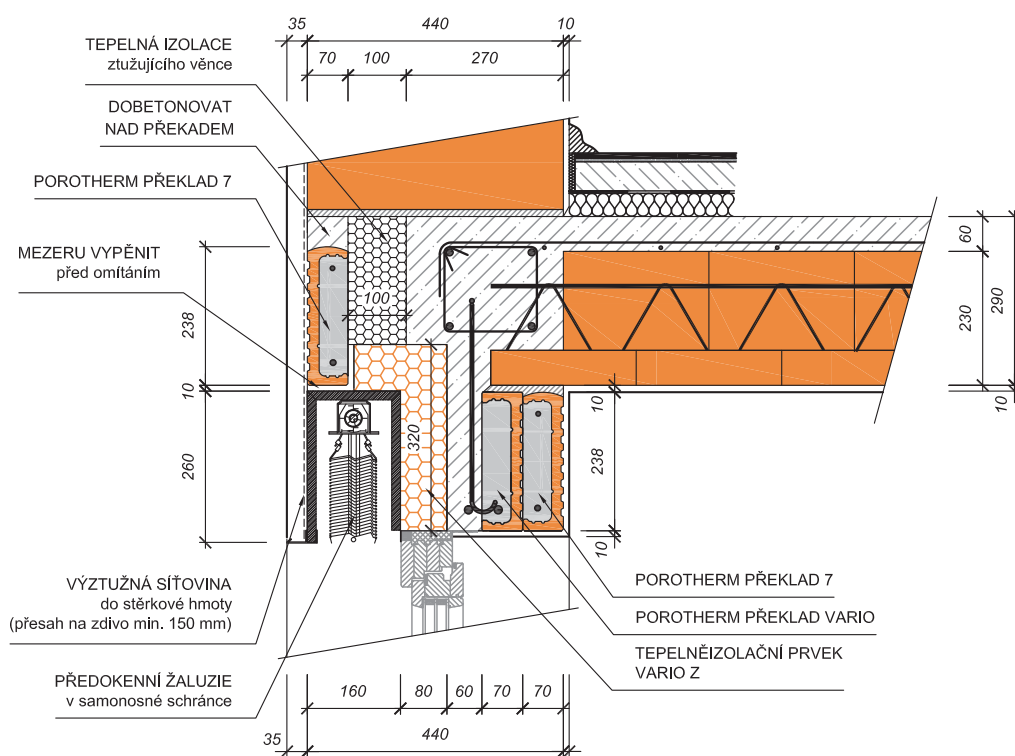
KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO Z

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 400 mm

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdivo tl. 440 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.

POROTHERM překlad VARIO

NOVINKA

Překlady

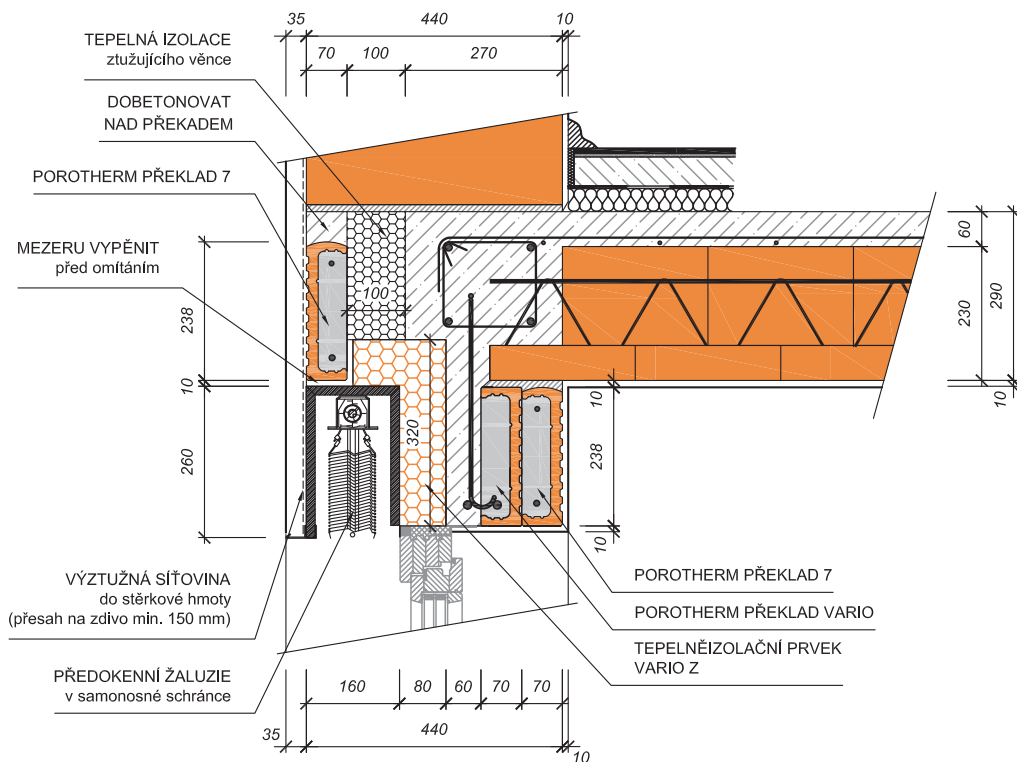
12/12

Wienerberger

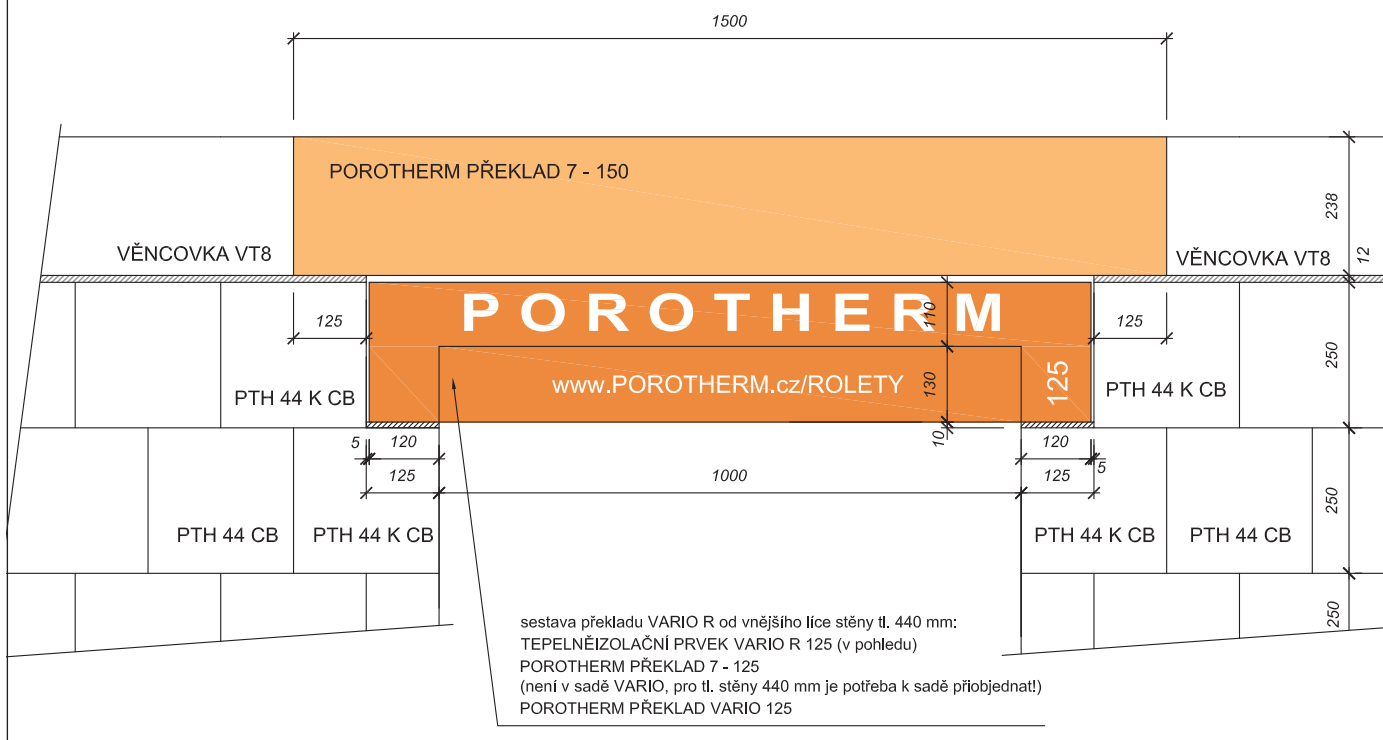

KONSTRUKČNÍ DETAILY VARIO Z

ŽALUZIOVÝ POROTHERM PŘEKLAD VARIO Z DÉLKY 2000 až 3250 mm pro zdívo tl. 440 mm

SESTAVA PŘEKLADŮ PRO SVĚTLOST OTVORU 1000 mm

Změny technických údajů vyhrazeny. Odkaz na způsob zabudování (zdění) se rozumí jako doporučení výrobce; toto vychází ze současného stavu našich poznatků ověřených v praxi. Vydáním tohoto informačního listu ztrácí všechny předchozí svou platnost.